

[Gade]

side, da der er skabt tvivl om regeringens synspunkter, specielt Venstres – for nu at sige det lige ud: udenrigsministerens og Venstres – at det ville være godt at få klarhed i dag.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Fru Marianne Jelved spurgte, hvordan det kunne hænge sammen på statsfinanserne i det lange løb, hvis vi brugte dagpengene til at løse forskellige opgaver.

Betragtningen er, at når alternativet nu engang er den store arbejdsløshed og en passiv dagpengeudgift, så er det oplagt at få løst nogle opgaver med hjemmehjælp, pasning af børn, løsning af miljøopgaver, som ligger der. Så er det meget billigt samfundsøkonomisk at løse dem i øjeblikket, fordi vi alligevel skulle bruge pengene på dagpenge.

Men så er spørgsmålet: Jamen betyder det så ikke, at vi fastlåser et konjunkturelt underskud på statsfinanserne som noget strukturelt? Bliver det ikke en blivende udgift? Det behøver det ikke at blive, og det skyldes, at når man sætter mere gang i økonomien, når nogle får en øget indtægt, så kommer der en øget skat af det. De køber nogle varer, som der så kommer en øget momsindtægt af. Underskuddet på statsfinanserne har jo i alle årene været en afspjeling af den hjemlige konjunktur. Arbejdsløshed og underskud på statsfinanserne bølger nogenlunde i takt, og derfor er det vigtigt at få brudt den cirkel, og det kan man skubbe til ved at komme i gang med at bruge dagpengeudgifterne.

Men den situation, hvor de opgaver ikke længere bliver så billige og så gratis at løse samfundsøkonomisk set, foreligger i virkeligheden, når vi kommer derhen, hvor vi begynder at mangle arbejdskraft. Så bliver det en mere reel prioritering. I dag er det gratis at indføre orlovsordninger, hvor nogle kan bytte plads med en ledig og få deres dagpenge. Det hænger samfundsøkonomisk sammen.

Hvis vi kommer i en situation med arbejdskraftmangel, har vi et meget mere reelt valg. Så skal vi jo vælge mellem materiel fremgang og øget frihed for nogle borgere. Til den tid bliver det en mere hård prioritering. Men i situationen, som det er nu, bevæger vi os meget frit i de prioriteringer og kan fremskynde løsningen af nogle opgaver, som ligger og venter på os,

uden at det får skadelige samfundsøkonomiske virkninger.

Det er sammenhængen i det, og det er også derfor, at SF's ændringsforslag til finansloven de sidste mange, mange år i træk har bedret statsfinanserne. Samtidig med at vi gjorde noget for beskæftigelsen, fik vi et mindre underskud på statsfinanserne i kraft af vores ændringsforslag; det er, hvad Budgetdepartementets analyse af SF's ændringsforslag har vist os de sidste mange, mange år i træk.

Så fru Marianne Jelved kan trygt bevæge sig ind på den bane.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Selv om jeg ikke har gået på det samme universitet som hr. Jes Lunde, vil jeg sige, at mine ræsonnementer ville ligne meget.

Men jeg vil gerne gøre et par supplerende betragtninger netop til den diskussion, som jeg ikke mener er økonomisk og for sig, men meget politisk, nemlig: Hvad kan man tillade sig i den offentlige sektor med stor arbejdsløshed og under forudsætning af, at vi forhåbentlig i en ikke alt for fjern fremtid kan nærme os en bedre beskæftigelsessituation?

Vi kan selvfølgelig ikke løse Danmarks økonomiske problemer ved hverken helt, halvt eller kvart at ansætte dem, der nu er ledige, i varige stillinger i den offentlige sektor. Det er i hvert fald ikke det, Socialdemokratiet foreslår.

Vi skal efter vores opfattelse heller ikke ansætte flere til ældreomsorg og børnepasning, end der langsigtet er brug for. Men vi har jo et køproblem nu. Vi har et kvalitetsproblem, og vi har en demografi, en befolkningssammensætning, der med søvngængeragtig sikkerhed siger, at hvis mennesker fortsat vil være i arbejde og have det livsmønster, de har nu, så er der flere gamle, der skal passes gennem den kommunale bistand, og der er flere børn, der skal i pasningsordninger.

Hvis vi skal løse det, så skal der flere mennesker ind, og dér er det, som er lykkeligt, og det, som vi i virkeligheden har et erfaringsgrundlag for tilbage i 1986, da vi bare havde 80.000 færre ledige end nu, at bare vi får en mindre del af den ledighed, der nu registreres, ændret til stillinger i den private sektor, vil det i sig selv flytte et nu stort underskud over til at være et pænt overskud. Det erfaringsgrundlag har vi. Det er